

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกผลผลิตลำไยสดของภาคเหนือของประเทศไทย	
ชื่อผู้เขียน	น.ส.อารณี อินตะไพโร	
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	อ.ดร.กมล งามสมสุข	ประธานกรรมการ
	อ.ลักษณะมี วรชัย	กรรมการ
	อ.ศรัณย์ อารยะรังสฤษฎ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อทราบต้นทุนการผลิต ปริมาณผลผลิต รายรับ และต้นทุนการตลาดลำไยของภาคเหนือ 2) เพื่อทราบต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศและอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตในการส่งออกในการส่งออกลำไยของภาคเหนือและประเทศคู่แข่ง 3) เพื่อทราบผลกระทบของปัจจัยสำคัญที่มีต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกลำไยสดของภาคเหนือ วิธีการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้านต้นทุนการผลิตลำไยของเกษตรกรในภาคเหนือจำแนกตามสวนช่วงอายุต่างๆ ตลอด 25 ปีรวม 75 สวน ต้นทุนการตลาดของพ่อค้าระดับต่างๆ รวม 23 ราย และยังรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิด้านปริมาณผลผลิตลำไย ปริมาณการส่งออกลำไย อัตราดอกเบี้ย อัตราภาษีนำเข้าปัจจัยการผลิตและผลผลิตลำไยสด อัตราแลกเปลี่ยน ตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตจากหน่วยงานราชการต่างๆ ได้แก่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นอกจากนี้ยังได้รวบรวมข้อมูลด้านค่าจ้างแรงงาน ราคาลำไยสด ราคานำเข้าลำไยสด อัตราภาษีนำเข้าผลผลิตลำไยสด และอัตราแลกเปลี่ยนของสาธารณรัฐประชาชนจีนจากสถานกงสุลไทยในนครคุนหมิง กวางโจว และเซี่ยงไฮ้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน และการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อประกอบการศึกษาอีกส่วนหนึ่งด้วยข้อมูลที่รวบรวมได้ถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์

ผลการศึกษาด้านต้นทุนการผลิตลำไยสดของเกษตรกรชาวสวนโดยใช้พื้นฐานของข้อมูลปี พะเพาะปลูก 2544/45 พบว่าโดยเฉลี่ยเกษตรกรชาวสวนต้องลงทุนเริ่มแรกในการสร้างสวนเท่ากับ 2,450 บาท/ไร่ ในช่วงอายุ 1-4 5-10 11-15 16-20 และ 21-25 ปีจะเสียต้นทุนการผลิตรายปี เท่ากับ 5,990 8,187 8,447 8,747 และ 10,017 บาท/ไร่ ตามลำดับ ชาวสวนลำไยสามารถผลิตลำไยได้โดยเฉลี่ยเท่ากันตลอดอายุสวน 25 ปีเท่ากับ 1,461 กิโลกรัม/ปีหรือมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 42,529 บาท/ไร่ ส่งผลให้เกษตรกรชาวสวนลำไยมีกำไรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 33,917 บาท/ไร่ สำหรับต้นทุนการตลาด โดยเฉลี่ยพ่อค้าผู้รวบรวมในท้องถิ่นเสียต้นทุนเท่ากับ 0.68 บาท/กิโลกรัม ส่วนพ่อค้าขายส่งและพ่อค้าส่งออกลำไยสดเสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 2.78 และ 5.32 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศซึ่งวิเคราะห์ ณ ทำเรือส่งออกแหลมฉะเชิงของลำไยสดของภาคเหนือมีค่าเท่ากับ 0.8850 และอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตเท่ากับ 0.9588 เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีของสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งมีค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศและอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตเท่ากับ 1.0252 และ 1.1183 แสดงว่าผลผลิตลำไยของภาคเหนือมีความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้และมีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนเนื่องจากผลผลิตลำไยเฉลี่ยต่อไร่ของสาธารณรัฐประชาชนจีนยังต่ำกว่าของไทยพอสมควร

ผลการศึกษาของการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตตามสถานการณ์การผลิตและผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของปริมาณผลผลิต ราคาส่งออก การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงาน ค่าปุ๋ย สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชพบว่า ถ้าปริมาณผลผลิตลำไยเฉลี่ยต่อไร่ลดลงทำให้ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศมีค่าเพิ่มขึ้นหมายถึง ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบลดลงหรือความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลผลิตลำไยสดลดลงด้วย แต่ถ้าปริมาณผลผลิตลำไยเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นทำให้ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศมีค่าลดลงหมายถึงความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบเพิ่มมากขึ้นหรือความสามารถในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นด้วย ส่วนผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของปริมาณผลผลิตพบว่า ผลผลิตลำไยสดของเกษตรกรในภาคเหนือของไทยเฉลี่ย/ไร่ ต้องไม่ต่ำกว่า 445 กิโลกรัม/ไร่ จึงจะทำให้มีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลผลิตลำไยสดลง ส่วนผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของราคาส่งออกผลผลิตลำไยสดเท่ากับ 19.50 บาท/กิโลกรัม เป็นระดับราคาที่ต่ำสุดที่ทำให้มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลผลิตลำไยสดของภาคเหนือของไทยยังคงมีอยู่ สำหรับการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิตด้านแรงงานและต้นทุนการผลิตที่เป็นค่าปุ๋ยและสารกำจัดแมลงและป้องกันศัตรูพืชที่จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันการผลิตลำไยเพื่อการส่งออกของเกษตรกรในภาคเหนือของไทยยังมีอยู่พบว่าอยู่ที่ระดับร้อยละ 70 และ 60 ตามลำดับ

Thesis Title Competitiveness of Fresh Longan Export of Northern Thailand

Author Miss Aranee Intaprai

M.S. Agricultural Economics

Examining Committee	Lect. Dr. Kamol Ngamsomsuke	Chairman
	Lect. Laxmi Worachai	Member
	Lect. Saran Arayarangsarid	Member

Abstract

This study aimed at 1) knowing production cost, revenue and marketing cost of longan production in northern Thailand, 2) knowing domestic resource cost and producer cost ratio in comparison with major competitor 3) knowing the effect of major factors on competitiveness of fresh longan export of northern Thailand. The Primary data on production cost from 75 orchards representing different stage our 25 years of longan production cycle were collected. Twenty one longan traders were also interviewed for the marketing cost. Meanwhile, Chiang Mai and Lumphun Provincial Office of Commerce, Office of Agricultural Economics, Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives, Bank of Thailand, and National Economic and Social Development Board provided the secondary data on longan production and trade, interest rate, tariff and taxes, exchange rate and input-output table. Yet data on wage rate, domestic and imported longan price, tariff, and exchange rate of People Republic of China was obtained through Thai Consulate Offices in People Republic of China as well as the internet. Descriptive statistics and policy matrix analysis (PAM) were mean of data analysis.

The study on the production cost based on the 2001/02 crop year found that growers in northern invested 2,450 baht/rai for the establishment of their orchards. They additionally expense 6,057 8,397 8,715 9,023 and 10,401 baht/rai for the orchard aged of 1-4, 5-10, 11-15, 16-20 and 21-25 year respectively. On the average, the longan growers produced 1,461 kilogram/rai of fresh long or 42,529 baht/rai of revenue over the 25 years of their orchards. As a result, the growers

earned a profit of 33,917 baht/rai. The marketing cost of longan was estimated at 0.68 baht/kg for local assemblers, 2.78 baht/kg for local wholesalers and 5.32 baht/kilogram for exporters.

Analysis revealed that domestic resource cost and producer cost ratio at exporting sea port (Laem Chabang Port) of northern fresh longan were 0.8850 and 0.9588 baht/kg respectively. The corresponding domestic resource cost and producer cost ratio of our major competitor, People Republic of China were 1.0252 and 1.1183 respectively. These findings imply that the northern fresh longan has its international competitiveness. Notably, its competitiveness was higher than that of People Republic of China due mainly to higher yield.

It was also found that the increasing of longan yield would lead to the decreasing in the value of domestic resource cost and vice versa. This finding implies that the improving of longan yield would increase the comparative advantage or competitiveness of longan export of the northern Thailand. The analysis of critical yield showed that a minimum of 445 kilogram per rai of longan should be secured if northern Thailand to enjoy its competitiveness in the world market for the export of fresh longan. On the other hand, its export price should not be lower than its critical value of 19.50 baht/kilogram. Finally, the study demonstrated that the comparative advantage of fresh longan export of northern Thailand was not so sensitive to the changes of labor cost and the cost of fertilizer and chemicals as they might increase up to 60 or 70 percent.